

Αριθμός Απόφασης: 2023/32 (ΠΚ)

Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμος του 2021

LAZAROS HADJIFORADOS & SONS LIMITED

1. Απόφαση Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή 9/10/2023 – [Μετάβαση](#)
2. Ιεραρχική προσφυγή - Απόφασή Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας 10/1/2024 – [Μετάβαση](#)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Αριθμός Απόφασης
2023/32(ΠΚ)

Αρ. Φακ. 08.13.001.028.005

Ο περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμος του 2021

*Έρευνα της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή για παράβαση του Νόμου από τον
εμπορευόμενο LAZAROS HADJIFORADOS & SONS LIMITED*

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ως η Εντεταλμένη Υπηρεσία (στο εξής η «Εντεταλμένη Υπηρεσία») για την εφαρμογή του περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμου του 2021 (στο εξής ο «Νόμος») προέβηκε σε αυτεπάγγελτο έλεγχο για ενδεχόμενη παράβαση του Νόμου στο υποστατικό που διατηρεί ο εμπορευόμενος *LAZAROS HADJIFORADOS & SONS LIMITED* (στο εξής ο «εμπορευόμενος») υπό την επωνυμία «Mr.Bricolage» επί της οδού Αρχιμανδίτου Μακαρίου Μαχαιριώτου 30, 6051 στη Λάρνακα (στο εξής το «υποστατικό»).

1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Αντικείμενο εξέτασης αποτελεί η έννομη υποχρέωση του εμπορευόμενου, ο οποίος πωλεί ή εκθέτει προς πώληση προϊόντα σε καταναλωτές, να διασφαλίζει ότι η τιμή που αναγράφεται σε ένα προϊόν αντικατοπτρίζει την τιμή που θα πληρώσει ο καταναλωτής στο ταμείο, και συγκεκριμένα ότι η αναγραφή τιμής δεν θα περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες και να είναι επομένως αναληθής, εξαπατώντας ή ενδεχομένως να εξαπατούσε το μέσο καταναλωτή, όσον αφορά την τιμή ή τον τρόπο υπολογισμού της ή την ύπαρξη ειδικής πλεονεκτικής τιμής.

2 ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το Μέρος ΙΙ του Νόμου εφαρμόζεται στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 5, πριν, κατά τη διάρκεια και ύστερα από εμπορική συναλλαγή σχετιζόμενη με ένα προϊόν.

Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 5 του Νόμου οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές απαγορεύονται. Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο (γ) του εδαφίου (2) του άρθρου 5 του Νόμου μια εμπορική πρακτική είναι αθέμιτη όταν είναι παραπλανητική, όπως αυτή καθορίζεται μεταξύ άλλων στο άρθρο 6.

Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 6 του Νόμου μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες και είναι επομένως αναληθής ή, όταν, με οποιοδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, εξαπατά ή ενδέχεται να εξαπατήσει το μέσο καταναλωτή, όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται στις διατάξεις του εδαφίου (2), ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές, και ούτως ή άλλως, όταν τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δε θα ελάμβανε.

Σύμφωνα με την παράγραφο (δ) του εδαφίου 2 του άρθρου 6 του Νόμου τα στοιχεία που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (1) αφορούν μεταξύ άλλων την τιμή.

3 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 53 του Νόμου, η Εντεταλμένη Υπηρεσία έχει αρμοδιότητα να εξετάζει, κατόπιν υποβολής παραπόνου ή/και αυτεπάγγελτα, τυχόν παραβάσεις του παρόντος Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 54 του Νόμου, κατά τη διερεύνηση τυχόν παράβασης, η Εντεταλμένη Υπηρεσία, έχει μεταξύ άλλων την εξουσία για διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και ερευνών κατά τις οποίες δύναται μεταξύ άλλων να απαιτεί από κάθε εκπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού του εμπορευόμενου τον οποίο αφορά η έρευνα να παρέχει εξηγήσεις όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά, τις πληροφορίες, τα δεδομένα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο της έρευνας και να καταγράφει τις απαντήσεις.

Σε περίπτωση που η Εντεταλμένη Υπηρεσία διαπιστώσει παράβαση ή επικείμενη παράβαση των διατάξεων του Νόμου, έστω και εάν δεν αποδεικνύεται πραγματική ζημιά και/ή βλάβη, και/ή δόλος, και/ή αμέλεια εκ μέρους του εμπορευόμενου, ο Διευθυντής της Εντεταλμένης Υπηρεσίας έχει εξουσία να προβεί στις ενέργειες οι οποίες προνοούνται στο άρθρο 57 του Νόμου.

4 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, βάσει των εξουσιών που της παρέχονται από το άρθρο 53(1) του Νόμου, διεξήγαγε αυτεπάγγελτη έρευνα όσον αφορά συγκεκριμένη εμπορική πρακτική του Εμπορευόμενου. Συγκεκριμένα, στις 31 Αυγούστου 2023, επιθεωρητής της Εντεταλμένης Υπηρεσίας επισκέφτηκε το υποστατικό και προέβη σε ταμειακό έλεγχο 38 προϊόντων και διαπιστώθηκαν 8 αποκλίσεις τιμών. Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα προϊόντα που παρουσίασαν απόκλιση (εφεξής «τα προϊόντα»):

Περιγραφή Προϊόντος	Τιμή στο ράφι (σε ευρώ)	Τιμή στο ταμείο (σε ευρώ)	Απόκλιση τιμής (σε ευρώ)
DALER ROWNEY ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ Α4 -15%	3,59	3,59	0,54
ΤΕΤΡΑΔΙΟ 80 ΦΥΛΛΩΝ CAMEL 4+1 FREE -15%	6,25	6,25	0,94
ΤΕΤΡΑΔΙΟ 80 ΦΥΛΛΩΝ CAMEL - 15%	3,15	3,15	0,47
ΤΕΤΡΑΔΙΟ Α4 40 ΦΥΛΛΑ CAMEL2+1FREE -15%	4,65	4,65	0,70
ΤΕΤΡΑΔΙΟ Α4 40 ΦΥΛΛΑ CAMEL -15%	4,49	4,49	0,67

TOP STAR ΦΟΣΦΟΡΟΥΧΟΣ ΜΑΡΚΔΟΡΟΣ	1,35	1,59	0,24
STADLER ΠΕΝΑ POINT BLISTER 6 ΤΜΧ	2,79	2,85	0,06
ΨΑΛΙΔΙ ΓΡΑΦΕΙΟΥ NORIS CLUB 14cm	1,75	1,49	0,26

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, την 1^η Σεπτεμβρίου 2023, προέβη σε επανέλεγχο στο υποστατικό, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι ο εμπορευόμενος είχε συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της Εντεταλμένης Υπηρεσίας.

Με βάση τα πιο πάνω, στις 15 Σεπτεμβρίου 2023 η Εντεταλμένη Υπηρεσία επέδωσε επιστολή στον εμπορευόμενο με την οποία τον κάλεσε όπως:

1. Παραθέσει τις θέσεις του σχετικά με την υπό διερεύνηση υπόθεση.
2. Δηλώσει το ιστορικό πωλήσεων και τις οποιοσδήποτε διακυμάνσεις τιμών πώλησης που αφορούν τα προϊόντα για τη χρονική περίοδο από 01/08/2023 μέχρι 31/08/2023.
3. Δηλώσει επακριβώς τον αριθμό των τεμαχίων που πωλήθηκαν τόσο εντός καταστήματος, όσο και διαδικτυακά, κατά την προαναφερθείσα χρονική περίοδο, παραθέτοντας και την τιμή χρέωσης ανά περίπτωση, καθώς και το κέρδος που έχει αποκομίσει από την πρακτική αυτή.
4. Θέσει υπ' όψιν της Εντεταλμένης Υπηρεσίας οποιοδήποτε στοιχείο κρίνει χρήσιμο στο πλαίσιο διερεύνησης της υπόθεσης.

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2023 λήφθηκαν, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οι θέσεις του εμπορευόμενου, καθώς και τα στοιχεία που του είχε ζητήσει η Εντεταλμένη Υπηρεσία με την επιστολή της με ίδια ημερομηνία.

Σύμφωνα με το περιεχόμενο του εν λόγω ηλεκτρονικού μηνύματος αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Ο εμπορευόμενος παραδέχτηκε ότι υπήρχε απόκλιση στις τιμές των προϊόντων που παρουσιάζονταν με έκπτωση 15%, και ανέφερε ότι η 31^η

Αυγούστου 2023 ήταν η ημέρα έναρξης ισχύος των προσφορών ως αναγράφονταν στο μηνιαίο φυλλάδιο προσφορών. Ο εμπορευόμενος ισχυρίστηκε ότι η απόκλιση στις τιμές οφειλόταν στο ότι ο έλεγχος διεξήχθη κατά τις πρωινές ώρες της πρώτης ημέρας έναρξης των προσφορών, και ως εκ τούτου δεν είχε προλάβει να ολοκληρώσει τον έλεγχο των τιμών.

2. Όσον αφορά τα προϊόντα, στα οποία υπήρχε διαφορά μεταξύ της τιμής στο ράφι με της τιμής στο ταμείο, ο εμπορευόμενος ανέφερε ότι έγιναν οι απαιτούμενες διορθώσεις εντός της ίδιας ημέρας.
3. Περαιτέρω, ο εμπορευόμενος υπέβαλε σχετικό αρχείο, στο οποίο παρουσιάζεται το σύνολο των τεμαχίων του προϊόντος, τα οποία πωλήθηκαν μεταξύ της περιόδου από 01/08/2023 μέχρι 14/09/2023 με την τιμή πώλησης ανά τεμάχιο.

Στις 22 Σεπτεμβρίου 2023, η Εντεταλμένη Υπηρεσία, αφού αξιολόγησε και έλαβε υπόψη της τις θέσεις του εμπορευόμενου, καθώς και τα υποβληθέντα στοιχεία (η σχετική αξιολόγηση παρατίθεται στο μέρος «Αξιολόγηση Θέσεων Εμπορευόμενου και Ευρημάτων»), απέστειλε εκ νέου επιστολή στον εμπορευόμενο με την οποία τον ενημέρωσε σχετικά με τη διαπίστωση παράβασης του άρθρου 5(1)(2)(γ) για άσκηση παραπλανητικής πράξης, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 6(1)(2)(δ) του Νόμου και τον κάλεσε όπως:

1. Υποβάλει στην Εντεταλμένη Υπηρεσία τυχόν δεσμεύσεις που προτίθεται να αναλάβει προς παύση ή/και επανόρθωση της ανωτέρω πρακτικής.
2. Παραθέσει στην Εντεταλμένη Υπηρεσία τις απόψεις του σχετικά με την ενδεχόμενη επιβολή διοικητικού προστίμου.
3. Ενημερώσει την Εντεταλμένη Υπηρεσία για τον αριθμό των προϊόντων που πώλησε από την ημέρα έναρξης της συγκεκριμένης εμπορικής πρακτικής και το σύνολο των εισπράξεων από τις σχετικές πωλήσεις.
4. Υποβάλει στην Εντεταλμένη Υπηρεσία έγγραφα σχετικά με την αξία του συνολικού κύκλου εργασιών του για το έτος 2022.
5. Υποβάλει κάθε άλλη παρατήρηση που επιθυμεί σχετικά με τα ανωτέρω.

Στις 27 Σεπτεμβρίου 2023 λήφθηκαν, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οι θέσεις του εμπορευόμενου καθώς και τα στοιχεία που του είχε ζητήσει η Εντεταλμένη Υπηρεσία με την επιστολή της με ίδια ημερομηνία.

Σύμφωνα με το περιεχόμενο του εν λόγω ηλεκτρονικού μηνύματος αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Ο εμπορευόμενος ανέφερε ότι έγινε εκτενής αναθεώρηση της πολιτικής ελέγχου των τιμών προσφοράς για του μηνιαίο φυλλάδιο και ότι ο σχετικός έλεγχος τιμών προσφοράς θα γίνεται στο εξής την προηγούμενη ημέρα, πριν την έναρξη των προσφορών, με σκοπό την πλήρη συμμόρφωση από την πρώτη ημέρα που θα ισχύει το φυλλάδιο.
2. Ο εμπορευόμενος ανέφερε επίσης ότι, η Εταιρεία δραστηριοποιείται από το 2015 και από τότε δεν έχει υποβληθεί οποιαδήποτε καταγγελία από την Εντεταλμένη Υπηρεσία και ότι έχει προχωρήσει σε άμεση διόρθωση των παραβάσεων που διαπίστωσε η Εντεταλμένη Υπηρεσία.
3. Περαιτέρω, ο εμπορευόμενος υπέβαλε σχετικά στοιχεία αναφορικά με τον κύκλο εργασιών της Εταιρείας κατά το 2022.

5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Σε σχέση με τη λανθασμένη τιμολόγηση των προϊόντων στο ταμείο, ο εμπορευόμενος παραδέχτηκε ότι υπήρχε απόκλιση στις τιμές των προϊόντων και ανέφερε ότι η 31^η Αυγούστου 2023 ήταν η ημέρα έναρξης του μηνιαίου φυλλαδίου προσφορών. Ο εμπορευόμενος ισχυρίστηκε ότι η απόκλιση στις τιμές οφειλόταν στο γεγονός ότι ο έλεγχος διεξήχθη κατά τις πρωινές ώρες της πρώτης ημέρας έναρξης των προσφορών, και ως εκ τούτου δεν είχε προλάβει να ολοκληρώσει τον έλεγχο των τιμών.

Όσον αφορά τον εν λόγω ισχυρισμό, η θέση της Εντεταλμένης Υπηρεσίας είναι ότι αυτός ουδόλως επηρεάζει τη διαπίστωση παράβασης και ότι ο εμπορευόμενος, από την στιγμή που είχε εκδώσει διαφημιστικό φυλλάδιο στο οποίο αναγραφόταν ως ημέρα έναρξης των προσφορών η 31^η Αυγούστου 2023, ήταν υποχρεωμένος να μεριμνήσει ώστε από την έναρξη της πρώτης ημέρας των προσφορών, οι τιμές που παρουσιάζονται στο ράφι του υποστατικού να αντικατοπτρίζουν τις τιμές που θα καλούνταν οι καταναλωτές να πληρώσουν στο ταμείο, κάτι που όπως διαπιστώθηκε από την έρευνα της Εντεταλμένης Υπηρεσίας δεν έγινε.

6 ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

Ως εκ των άνω, διαπιστώνεται παράβαση του άρθρου 5(1)(2)(γ) του Νόμου για άσκηση παραπλανητικής πράξης, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 6(1)(2)(δ) του Νόμου, αφού όπως διαπιστώθηκε, ο εμπορευόμενος κατά την 31^η Αυγούστου 2023 προέβη σε εμπορική πρακτική, η οποία περιλάμβανε εσφαλμένες πληροφορίες και ήταν επομένως αναληθής, καθώς τα υπό αναφορά προϊόντα έφεραν εσφαλμένη πληροφορία όσο αφορά την τιμή τους, αφού όπως διαπιστώθηκε από την έρευνα της Εντεταλμένης Υπηρεσίας υπήρχε απόκλιση της τιμής που αναγραφόταν στο ράφι από την τιμή που καλούνταν οι καταναλωτές να πληρώσουν στο ταμείο.

Συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσιάσής της, η συγκεκριμένη εμπορική πρακτική εξαπατούσε ή υπήρχε ενδεχόμενο να εξαπατήσει το μέσο καταναλωτή, όσον αφορά την τιμή πώλησης του προϊόντος και οδηγούσε ή υπήρχε ενδεχόμενο να οδηγήσει τον μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δε θα ελάμβανε.

7 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, αξιολογώντας το ενώπιον της υλικό και όλα τα στοιχεία που περιέχονται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διατάξεις της παραγράφου (ια) του εδαφίου (1) του άρθρου 57 του Νόμου κρίνει ότι η συγκεκριμένη παράβαση είναι αρκετά σοβαρή και δικαιολογεί την επιβολή διοικητικού προστίμου, καθώς εξετάζοντας τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, κατέληξε στα ακόλουθα:

Στην εξέταση της φύσης της παράβασης, η Εντεταλμένη Υπηρεσία λαμβάνει υπόψη ότι η παράβαση αφορούσε ανακοίνωση για μείωση τιμής, κάτι που γενικά, ως πρακτική, έχει απήχηση στο ευρύ καταναλωτικό κοινό.

Στην εξέταση και στον καθορισμό της βαρύτητας της παράβασης, η Εντεταλμένη Υπηρεσία λαμβάνει υπόψη ότι η παράβαση αφορούσε προϊόντα τα οποία διαφημιζόνταν στο μηνιαίο φυλλάδιο προσφορών του εμπορευόμενου, και ήταν εκτεθειμένα στα ράφια του υποστατικού, και ως εκ τούτου μεγάλος αριθμός καταναλωτών επηρεάστηκε ή υπήρχε ενδεχόμενο να επηρεαστεί από την παράβαση.

Στον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου λαμβάνεται υπ' όψιν, πέρα από τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, ότι το ύψος αυτού πρέπει

να είναι αποτελεσματικό, να έχει ένα επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα και να συνάδει με την κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας.

Ως ελαφρυντικός παράγοντας λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι στον εμπορευόμενο δεν επιβλήθηκε προηγουμένως οποιαδήποτε άλλη κύρωση για παράβαση του Νόμου, όπως επίσης και το γεγονός ότι την 1^η Σεπτεμβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε επανέλεγχος στο υποστατικό, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι ο εμπορευόμενος είχε συμμορφωθεί πλήρως με τις υποδείξεις της Εντεταλμένης Υπηρεσίας.

8 ΑΠΟΦΑΣΗ

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, αφού αξιολόγησε το ενώπιον της υλικό και όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, επιβάλλει στον εμπορευόμενο LAZAROS HADJIFORADOS & SONS LIMITED, για την παράβαση του άρθρου 5 του περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμου του 2021, διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000).

Ημερομηνία σύνταξης της Απόφασης, 9 Οκτωβρίου 2023.

Κωνσταντίνος Καραγιώργης
Διευθυντής
Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Γραφείο Υπουργού

Υ.Ε.Ε.Β.

**Ιεραρχική Προσφυγή αρ.
2023/32 (ΙΠ)**

Απόφαση Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
στην Ιεραρχική Προσφυγή υποβληθείσα από την εταιρεία LAZAROS
HADJIFORADOS & SONS LIMITED κατά της απόφασης της Υπηρεσίας Προστασίας
Καταναλωτή υπ'αρ.2023/32 (ΠΚ) για επιβολή διοικητικού προστίμου

Μεταξύ:

LAZAROS HADJIFORADOS & SONS LIMITED

Προσφεύγουσα

και

Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή
Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας

Καθ' ης η Προσφυγή

Η προσφεύγουσα: Δια των δικηγόρων της KALLIS & KALLIS L.L.C

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 10 Ιανουαρίου 2024

A. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Η υπό κρίση ιεραρχική προσφυγή, η οποία ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59(Ι) του περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμου Ν. 112(Ι)/2021 ως έχει τροποποιηθεί (εφεξής ο «Νόμος»), αφορά στην Απόφαση υπ' αριθμό 2023/32 (ΠΚ) της Καθ' ης η προσφυγή (στο εξής «η Απόφαση»), η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 57 (1)(ια) του Νόμου.

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Από το σύνολο των εγγράφων του διοικητικού φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα γεγονότα:

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, βάσει των εξουσιών που της παρέχονται από το άρθρο 53(1) του Νόμου, διεξήγαγε αυτεπάγγελτη έρευνα σε σχέση με συγκεκριμένη εμπορική πρακτική του Εμπορευόμενου. Συγκεκριμένα, στις 31 Αυγούστου 2023, επιθεωρητής της Εντεταλμένης Υπηρεσίας επισκέφτηκε το υποστατικό και προέβη σε ταμειακό έλεγχο 38 προϊόντων και διαπιστώθηκαν 8 αποκλείσεις τιμών. Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα προϊόντα που παρουσίασαν απόκλιση (εφεξής «τα προϊόντα»):

Περιγραφή Προϊόντος	Τιμή στο ράφι (σε ευρώ)	Τιμή ταμείο στο (σε ευρώ)	Απόκλιση τιμής (σε ευρώ)
DALER ROWNEY ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ Α4 -15%	3,59	3,59	0,54
ΤΕΤΡΑΔΙΟ 80 ΦΥΛΛΩΝ CAMEL 4+1 FREE -15%	6,25	6,25	0,94
ΤΕΤΡΑΔΙΟ 80 ΦΥΛΛΩΝ CAMEL -15%	3,15	3,15	0,47
ΤΕΤΡΑΔΙΟ Α4 40 ΦΥΛΛΑ CAMEL2+1FREE -15%	4,65	4,65	0,70
ΤΕΤΡΑΔΙΟ Α4 40 ΦΥΛΛΑ CAMEL -15%	4,49	4,49	0,67
TOP STAR ΦΟΣΦΟΡΟΥΧΟΣ ΜΑΡΚΔΟΡΟΣ	1,35	1,59	0,24
STADLER ΠΕΝΑ POINT BLISTER 6 τμχ	2,79	2,85	0,06

ΨΑΛΙΔΙ ΓΡΑΦΕΙΟΥ NORIS CLUB 14cm	1,75	1,49	0,26
------------------------------------	------	------	------

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, την 1^η Σεπτεμβρίου 2023, προέβη σε επανέλεγχο στο υποστατικό, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι ο εμπορευόμενος είχε συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της Εντεταλμένης Υπηρεσίας.

Με βάση τα πιο πάνω, στις 15 Σεπτεμβρίου 2023 η Εντεταλμένη Υπηρεσία επέδωσε επιστολή στον εμπορευόμενο με την οποία τον κάλεσε όπως:

5. Παραθέσει τις θέσεις του σχετικά με την υπό διερεύνηση υπόθεση.
6. Δηλώσει το ιστορικό πωλήσεων και τις οποιεσδήποτε διακυμάνσεις τιμών πώλησης που αφορούν τα προϊόντα για τη χρονική περίοδο από 01/08/2023 μέχρι 31/08/2023.
7. Δηλώσει επακριβώς τον αριθμό των τεμαχίων που πωλήθηκαν τόσο εντός καταστήματος, όσο και διαδικτυακά, κατά την προαναφερθείσα χρονική περίοδο, παραθέτοντας και την τιμή χρέωσης ανά περίπτωση, καθώς και το κέρδος που έχει αποκομίσει από την πρακτική αυτή.
8. Θέσει υπ' όψιν της Εντεταλμένης Υπηρεσίας οποιοδήποτε στοιχείο κρίνει χρήσιμο στο πλαίσιο διερεύνησης της υπόθεσης.

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2023 λήφθηκαν, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οι θέσεις του εμπορευόμενου, καθώς και τα στοιχεία που του είχε ζητήσει η Εντεταλμένη Υπηρεσία με την επιστολή της με ίδια ημερομηνία.

Σύμφωνα με το περιεχόμενο του εν λόγω ηλεκτρονικού μηνύματος αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

4. Ο εμπορευόμενος παραδέχτηκε ότι υπήρχε απόκλιση στις τιμές των προϊόντων που παρουσιάζονταν με έκπτωση 15%, και ανέφερε ότι η 31^η Αυγούστου 2023 ήταν η ημέρα έναρξης ισχύος των προσφορών ως αναγράφονταν στο μηνιαίο φυλλάδιο προσφορών. Ο εμπορευόμενος ισχυρίστηκε ότι η απόκλιση στις τιμές οφειλόταν στο ότι ο έλεγχος διεξήχθη κατά τις πρωινές ώρες της πρώτης ημέρας έναρξης των προσφορών, και ως εκ τούτου δεν είχε προλάβει να ολοκληρώσει τον έλεγχο των τιμών.

5. Όσον αφορά τα προϊόντα, στα οποία υπήρχε διαφορά μεταξύ της τιμής στο ράφι με της τιμής στο ταμείο, ο εμπορευόμενος ανέφερε ότι έγιναν οι απαιτούμενες διορθώσεις εντός της ίδιας ημέρας.
6. Περαιτέρω, ο εμπορευόμενος υπέβαλε σχετικό αρχείο, στο οποίο παρουσιάζεται το σύνολο των τεμαχίων του προϊόντος, τα οποία πωλήθηκαν μεταξύ της περιόδου από 01/08/2023 μέχρι 14/09/2023 με την τιμή πώλησης ανά τεμάχιο.

Στις 22 Σεπτεμβρίου 2023, η Εντεταλμένη Υπηρεσία, αφού αξιολόγησε και έλαβε υπόψη της τις θέσεις του εμπορευόμενου, καθώς και τα υποβληθέντα στοιχεία, απέστειλε εκ νέου επιστολή στον εμπορευόμενο με την οποία τον ενημέρωσε σχετικά με τη διαπίστωση παράβασης του άρθρου 5(1)(2)(γ) για άσκηση παραπλανητικής πράξης, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 6(1)(2)(δ) του Νόμου και τον κάλεσε όπως:

6. Υποβάλει στην Εντεταλμένη Υπηρεσία τυχόν δεσμεύσεις που προτίθεται να αναλάβει προς παύση ή/και επανόρθωση της ανωτέρω πρακτικής.
7. Παραθέσει στην Εντεταλμένη Υπηρεσία τις απόψεις του σχετικά με την ενδεχόμενη επιβολή διοικητικού προστίμου.
8. Ενημερώσει την Εντεταλμένη Υπηρεσία για τον αριθμό των προϊόντων που πώλησε από την ημέρα έναρξης της συγκεκριμένης εμπορικής πρακτικής και το σύνολο των εισπράξεων από τις σχετικές πωλήσεις.
9. Υποβάλει στην Εντεταλμένη Υπηρεσία έγγραφα σχετικά με την αξία του συνολικού κύκλου εργασιών του για το έτος 2022.
10. Υποβάλει κάθε άλλη παρατήρηση που επιθυμεί σχετικά με τα ανωτέρω.

Στις 27 Σεπτεμβρίου 2023 λήφθηκαν, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οι θέσεις του εμπορευόμενου, καθώς και τα στοιχεία που του είχε ζητήσει η Εντεταλμένη Υπηρεσία με την επιστολή της με ίδια ημερομηνία.

Σύμφωνα με το περιεχόμενο του εν λόγω ηλεκτρονικού μηνύματος αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Ο εμπορευόμενος ανέφερε ότι έγινε εκτενής αναθεώρηση της πολιτικής ελέγχου των τιμών προσφοράς για το μηνιαίο φυλλάδιο και ότι ο σχετικός έλεγχος τιμών προσφοράς, εφεξής θα πραγματοποιείται από την προηγούμενη

ημέρα έναρξης των προσφορών, με σκοπό την πλήρη συμμόρφωση από την πρώτη ημέρα που θα ισχύει το φυλλάδιο.

2. Ο εμπορευόμενος ανέφερε επίσης ότι, η Εταιρεία δραστηριοποιείται από το 2015 και από τότε δεν έχει υποβληθεί οποιαδήποτε καταγγελία από την Εντεταλμένη Υπηρεσία και ότι έχει προχωρήσει σε άμεση διόρθωση των παραβάσεων που διαπίστωσε η Εντεταλμένη Υπηρεσία.

3. Περαιτέρω, ο εμπορευόμενος υπέβαλε σχετικά στοιχεία αναφορικά με τον κύκλο εργασιών της Εταιρείας κατά το 2022.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑΣ

Με την ιεραρχική προσφυγή ημερομηνίας 19/10/2023, η Προσφεύγουσα, μέσω των δικηγόρων της, προβάλλει τους εξής λόγους ακυρότητας της Απόφασης:

Πρώτος λόγος προσφυγής

Η εκκαλούμενη απόφαση είναι το προϊόν παραβίασης των αρ.57 (Ι) (ια) και 57(3) του Νόμου 112(Ι)/2021, καθώς και του αρ. 26(Ι) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (158(Ι)/1999), γιατί τυγχάνει αναιτιολόγητη. Η Προσφεύγουσα, επικαλούμενη τα διαλαμβανόμενα τόσο στο άρθρο 57(Ι) (ια) και (3) του Νόμου, όσο και στο άρθρο 26(1) του Νόμου 158(Ι)/1999, το οποίο προβλέπει ότι οι διοικητικές πράξεις οι οποίες είναι δυσμενείς για το διοικούμενο, πρέπει να είναι επαρκώς και δεόντως αιτιολογημένες, καταλήγει ότι στην παρούσα υπόθεση η αιτιολογία απαιτείται από το Νόμο και επομένως πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης και δεν μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου βλ. **Τουραπή v. Οδυσσέως** Α.Ε. 106/2005/18.12.2007.

Παραθέτοντας το επίμαχο μέρος της εκκαλούμενη απόφασης, το οποίο αφορά στην αξιολόγηση της παράβασης, η Προσφεύγουσα αναφέρει ότι ως προκύπτει από την πρώτη παράγραφο της εκκαλούμενης απόφασης, ο Διευθυντής αναφέρει ότι έλαβε υπόψη της φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης. Ωστόσο, δεν έχει προσδιορίσει τη διάρκεια της παράβασης. Η παράλειψε προσδιορισμού της διάρκειας της παράβασης καταλήγει στην ύπαρξη κενού στην αιτιολογία της απόφασης. Πρόσθετα, ως αναφέρει, καθιστά την αιτιολογία ασαφή και αόριστη. Η ύπαρξη κενού στην αιτιολογία της απόφασης την καθιστά αναιτιολόγητη και οδηγεί στην ακύρωσή της Βλ. **Metaloc v Republic** (1969) 3 C.L.R. 351.

Οι ίδιες συνέπειες - ακύρωση της πράξης – προκύπτουν όπου – όπως εδώ - η αιτιολογία είναι ασαφής και αόριστη γιατί η ασαφής αιτιολογία ισοδυναμεί με απουσία αιτιολογίας Βλ. **Sofocleous (No.1) v Republic** (1972) 3 C.L.R. 56, **Dekathlon Shipping v Republic** (1980) 3 C.L.R. 630 και **Πάντης v Σ.Α.Λ.Α.** Α.Ε. 2861/30.11.2001.

Υπάρχει ακόμη ένα κενό στην αιτιολογία. Ένα από τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη είναι εκείνο του αρ. 57(3)(δ) ήτοι τα οικονομικά οφέλη που αποκόμισε ο εμπορευόμενος. Η ενότητα αυτή καθιστά απαραίτητη την παράθεση των σχετικών γεγονότων.

- α. Την ημέρα της επίσκεψης της Υπηρεσίας και περί την 8:30 π.μ. το προσωπικό της εταιρείας ασχολείτο με την διόρθωση των τιμών στα ράφια για να συνάδουν με τις προσφορές.
- β. Ο εκπρόσωπος της εταιρείας πληροφόρησε το προσωπικό της Υπηρεσίας ότι είχαν διορθωθεί οι τιμές των προϊόντων της προσφοράς η οποία περιλάμβανε 38 προϊόντα., εκτός από εκείνες των 8 προϊόντων του stationery. Μόλις το πληροφορήθηκαν το προσωπικό της Υπηρεσίας, έκαναν έλεγχο στα 8 προϊόντα του stationery και διαπίστωσαν την επίμαχη παράβαση
- γ. Οι τιμές των 8 προϊόντων διορθώθηκαν αμέσως μετά τη διαπίστωση της παράβασης.
- δ. Η προσφορά ίσχυε από τις 31.8.2023 ημερομηνία επισκέψεως της Υπηρεσίας και στη διάρκεια της ισχύος της ήτοι από τις 8 π.μ. της 31.8.2023 και μέχρι την διαπίστωση και διόρθωση του λάθους δεν είχε λάβει χώρα οποιαδήποτε πώληση των προϊόντων.

Σύμφωνα με την Προσφεύγουσα, από τα πιο πάνω αδιαμφισβήτητα γεγονότα προκύπτει ευθέως ότι η Εταιρεία δεν έχει πραγματοποιήσει οποιαδήποτε πώληση και συνεπώς δεν έχει πραγματοποιήσει οποιοδήποτε κέρδος από την επίμαχη παράβαση η οποία απολήγει να είναι τυπική. Η διάρκεια της παράβασης ήταν της τάξεως της 1 ώρας και 50 λεπτά. Ωστόσο η Υπηρεσία δεν επεδίωξε να εξασφαλίσει πληροφορίες αναφορικά με τα τυχόν κέρδη που είχαν πραγματοποιηθεί στη διάρκεια της ολιγόωρης παράβασης. Η παράλειψη αναζήτησης των κερδών που ενδεχομένως είχαν πραγματοποιηθεί στη

διάρκεια της ολιγόωρης παράβασης, η οποία έχει απολήξει σε μη αναζήτηση ενός ελαφρυντικού παράγοντα συνιστά ακόμη ένα κενό στην αιτιολογία.

Πρόσθετα τα διαλαμβανόμενα στο αρ. 57(3)(δ) αποτελούν ένα από τα κριτήρια που έθεσε ο Νόμος για τον καθαρισμό του ύψους της κύρωσης. Όταν ο Νόμος θέτει κριτήρια για την άσκηση μιας εξουσίας - εδώ τον καθορισμό του ύψους της κύρωσης - τα κριτήρια αυτά πρέπει να λαμβάνουν δεσπύζουσα θέση στην αιτιολογία, διαφορετικά η απόφαση τυγχάνει αναίτιολόγητη. Εδώ δεν έχουν λάβει οποιαδήποτε θέση, πόσο μάλλον δεσπύζουσα. Βλ. Τσίγκης ν Δημοκρατίας Α.Ε. 2699/30.4.2001.

Σύμφωνα με τη Νομολογία η αιτιολογία στοχεύει στο να καταστήσει εφικτό το δικαστικό έλεγχο μιας πράξης της διοίκησης – εδώ τον ιεραρχικό έλεγχο. Στην απουσία δέουσας αιτιολογίας ο ιεραρχικός έλεγχος καθίσταται ανέφικτος και η μόνη νόμιμη οδός είναι εκείνη της ακύρωσης της εκκαλούμενης απόφασης.

Δεύτερος λόγος προσφυγής

Η εκκαλούμενη απόφαση του Διευθυντή είναι το προϊόν πλάνης περί τα πράγματα καθώς και το προϊόν ανεπαρκούς έρευνας.

Πραγματικό βάθρο του πρώτου σκέλους – πλάνης περί τα πράγματα - του πιο πάνω λόγου της προσφυγής είναι η θέση του διευθυντή ότι «ως εκ τούτου μεγάλος αριθμός καταναλωτών επηρεάστηκε ή υπήρχε ενδεχόμενο να επηρεαστεί από τη παράβαση».

Η Προσφεύγουσα υποβάλλει ότι δεν υπάρχει οτιδήποτε στα έγγραφα, τα οποία έχουν τεθεί υπόψη της εταιρείας, που να αποκαλύπτει ότι « μεγάλος αριθμός καταναλωτών επηρεάστηκε». Αντίθετα δεν έχει επηρεαστεί οποιοσδήποτε καταναλωτής.

Επομένως, ο Διευθυντής έχει λειτουργήσει κάτω από την πραγματική πλάνη ότι « μεγάλος αριθμός καταναλωτών επηρεάστηκε». Πλάνη περί τα πράγματα υφίσταται όπου συντρέχει ανυπαρξία των δεδομένων επί των οποίων έχει βασισθεί η απόφαση Βλ. Δημοκρατία ν Κασσερά Α.Ε 1409/31.1.1996. Σύμφωνα με την Προσφεύγουσα, εδώ συντρέχει πλήρης ανυπαρξία του δεδομένου του επηρεασμού μεγάλου αριθμού καταναλωτών. Απόφαση που

λαμβάνεται κάτω από πλάνη περί τα πράγματα ακυρώνεται Βλ. Meletiou v Republic (1969) 3 C.L.R 578 και Christou v Republic (1969) 3 C.L.R.578.

Πεπλανημένη είναι και η θέση του Διευθυντή ότι «υπήρχε ενδεχόμενο επηρεασμού από τη παράβαση». Η μη πραγματοποίηση πωλήσεων πριν από τη διόρθωση του λάθους και η διόρθωση του ευθύς μετά τη διαπίστωση του, δεν αφήνει περιθώριο για ενδεχόμενο επηρεασμού.

Η διεξαγωγή δέουσας έρευνας αποτελεί επιταγή της Νομολογίας καθώς και επιταγή του αρ. 45 του πιο πάνω Νόμου 158(I)/1999, το οποίο προβλέπει ότι η Διοίκηση οφείλει να προβαίνει σε επαρκή έρευνα όλων των σχετικών με την υπόθεση γεγονότων. Η Νομοθεσία έχει καθορίσει ότι η έκταση και η μορφή της έρευνας είναι συνυφασμένες με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης και ότι το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Βλ. Λαζαρίδης v Ιορδάνου Α.Ε. 3096/24.1.2003.

Πρόκειται για άσκηση εξουσίας, η οποία παρέχει στη Διοίκηση την ευχέρεια επιβολής κύρωσης «που δεν υπερβαίνει τα τρία εκατομμύρια ευρώ».

Σύμφωνα με την Προσφεύγουσα, το οικονομικό όφελος που αποκόμισε η εταιρεία αποτελεί ένα πολύ σχετικό γεγονός. Αυτό γιατί ένας παραβάτης του σχετικού Νόμου αποβλέπει στην πραγματοποίηση αθέμητου οικονομικού οφέλους. Επομένως, έπρεπε να είχε διερευνηθεί το ζήτημα του οικονομικού οφέλους. Διερεύνησή του θα αποτελούσε τη βάση για ασφαλή συμπεράσματα σε σχέση με το ύψος της κύρωσης. Ωστόσο δεν έχει διερευνηθεί. Συντρέχει επομένως έλλειψη ή απουσίας δέουσας έρευνας. Απόφαση που λαμβάνεται χωρίς δέουσα ή επαρκή έρευνα για διακρίβωση των σχετικών γεγονότων ακυρώνεται. Βλ. Aristotelous v Republic (1969) 3 C.L.R. 232 και Georghiades v Republic (1967) 3 C.L.R. 653.

Τρίτος Λόγος Προσφυγής

Η εκκαλούμενη απόφαση είναι το προϊόν παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας καθώς και το προϊόν παραβίασης των αρχών που διέπουν την επιμέτρηση ή καθορισμό της ποινής. Η αρχή της αναλογικότητας έχει κωδικοποιηθεί με το αρ. 52 του Νόμου 158(I)/1999 το οποίο προβλέπει:

Αρχή της αναλογικότητας

« 52.—(1) Το διοικητικό όργανο, κατά την άσκηση της διακριτικής του εξουσίας, οφείλει να λαμβάνει υπόψη και να σταθμίζει όλα τα άμεσα αναμιγμένα στην υπόθεση συμφέροντα.

(2) Τα μέσα που χρησιμοποιεί η διοίκηση στις ενέργειές της πρέπει να είναι ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Επέμβαση στα δικαιώματα των πολιτών επιτρέπεται μόνο στην έκταση που αυτό είναι απαραίτητο για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος.

(3) Αν η διοίκηση έχει να επιλέξει μεταξύ δύο ή περισσότερων νόμιμων λύσεων, οφείλει να προτιμήσει εκείνη που είναι λιγότερο επαχθής για το διοικούμενο.

(4) Κάθε πειθαρχικό ή διοικητικό μέτρο που λαμβάνει η διοίκηση πρέπει να έχει αντικειμενική συνάφεια με την υποχρέωση που παραβιάστηκε και να βρίσκεται σε εύλογη σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

(5) Οι δυσμενείς για έναν ή περισσότερους διοικουμένους συνέπειες μιας διοικητικής πράξης δεν πρέπει να είναι δυσανάλογες με τον επιδιωκόμενο με την πράξη σκοπό. »

Κατά τον καθορισμό της κύρωσης, ο Διευθυντής ανέφερε ότι η ποινή πρέπει να έχει ένα επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Προκειμένου περί επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων τυγχάνουν εφαρμογής οι αρχές καθορισμού της ποινής, οι οποίες ισχύουν στις ποινικές υποθέσεις Βλ. **Φιλίππου ν Πειθαρχικού Συμβουλίου Δικηγόρων** Πειθαρχική Έφεση 2/1999/21.11.2000.

Σύμφωνα με τη Νομολογία οι αποτρεπτικές ποινές αποβλέπουν στην αποτελεσματική αποτροπή του κινδύνου για διάπραξη παρόμοιων αδικημάτων από τον ίδιο τον αδικοπραγούντα Βλ. **Επαρχιακός Λειτουργός Εργασίας v Sedona Enterprises Ltd** Ποινική Έφεση 5493/20.10.1992. Αποτρεπτικές ποινές επιβάλλονται όπου υπάρχει συχνότητα διάπραξης ενός αδικήματος Βλ. **Φάντης v Δημοκρατίας** Ποινική Έφεση 6897/24.7.2001. Δεν υπάρχει οπιδήποτε στα έγγραφα που έχουν τεθεί υπόψη της Προσφεύγουσας ότι συντρέχει συχνότητα της διάπραξης της σχετικής παράβασης. Επομένως δεν υπήρχε ανάγκη επιβολής αποτρεπτικής κύρωσης.

Στην παρούσα υπόθεση συντρέχουν τα πιο κάτω ελαφρυντικά:

- α. Επρόκειτο για παράβαση αμελητέας διάρκειας – 1 ώρας και 50 λεπτών.
- β. Η Προσφεύγουσα δεν είχε ποτέ παραβιάσει το Νόμο 112(Ι)/2021 ή άλλο Νόμο που σχετίζεται με τα δικαιώματα των καταναλωτών
- γ. Συνεργάστηκε πλήρως με τη διοίκηση, αποδέχθηκε αμέσως την παράβαση και διόρθωσε αμέσως το λάθος.
- δ. Η Προσφεύγουσα δεν αποκόμισε οποιοδήποτε όφελος.

Το λευκό μητρώο ενός παραβάτη αποτελεί ένα ισχυρό ελαφρυντικό παράγοντα Βλ. **Κουμίδου v Αστυνομία** Ποινική Έφεση 55/2011/24.5.2011. Βλ. Επίσης **Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v Λουκάς** Ποινική Έφεση 5512/3.7.1992 στην οποία κρίθηκε ότι το λευκό παρελθόν δικαιολογεί επιεική ποινή ακόμη και στις περιπτώσεις πρόκλησης θανάτου λόγω απερίσκεπτη πράξης. Πολύ ελαφρυντικό παράγοντα αποτελεί και η συνεργασία με τις διωκτικές αρχές. Βλ. **Vouniotis v Republic** (1971) 2 C.L.R. 203 στην οποία κρίθηκε ότι η συνεργασία με τις διωκτικές αρχές πρέπει να ενθαρρύνεται μέσα από την επιβολή επιεικούς ποινής.

Στην παρούσα υπόθεση, η Προσφεύγουσα υποβάλλει ότι τα πιο πάνω ελαφρυντικά συνηγορούσαν υπέρ μιας επιεικούς ποινής, ήτοι μιας επίπληξης ή προειδοποίησης, όπως στην περίπτωση των τυροκόμων που παραβίασαν το ΠΟΠ σε σχέση με το χαλούμι. Διαφορετικά παραβιάζεται η αρχή της αναλογικότητας, ως αυτή διατυπώνεται στα εδάφια (3) (4) και (5) του πιο πάνω

άρθρου 52 του Νόμου 158 (Ι) /1999. Πρόσθετα συντρέχει πρόδηλη παραβίαση των αρχών που διέπουν τον καθορισμό της ποινής, ως αυτές έχουν επεξηγηθεί πιο πάνω.

Τέταρτος Λόγος Προσφυγής

Η εκκαλούμενη απόφαση είναι το προϊόν παραβίασης της αρχής της καλής πίστης. Το αρ. 51(Ι) του Νόμου 158(Ι)/1999 προβλέπει:

«51.- (1) Η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο, ώστε να εξαπατά ή να ταλαιπωρεί χωρίς λόγο το διοικούμενο.»

Η Προσφεύγουσα υποβάλλει ότι οι ενέργειες της Υπηρεσίας, οι οποίες έλαβαν χώραν μετά την παραδοχή του εκπροσώπου της Προσφεύγουσας ότι δεν είχαν διορθωθεί τα προϊόντα του stationery παραβιάζουν την αρχή της καλής πίστης Βλ. σε σχέση με την αρχή της καλής πίστης την **Κουτσόφτα ν Δημοκρατία** Απόφαση 110/2016/21.9.2023 του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου στην οποία λέχθηκαν τα εξής:

« Στο σύγγραμμα «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», 3η εκδ. του Π.Δ. Δαγτόγλου αναφέρονται τα εξής - στις παρ. 387, 388 και 389 - σε σχέση με τις αρχές της καλής πίστεως, της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη και της ασυνεπούς ή αντιφατικής συμπεριφοράς της διοικήσεως:

Από την αρχή της καλής πίστεως προκύπτει ότι (όπως ο ιδιώτης έτσι και) η διοίκηση δεν δικαιούται να εκμεταλλευθεί ή, ακόμη λιγότερο, να δημιουργήσει καταστάσεις πλάνης, απάτης ή απειλής. Το Συμβούλιο της Επικρατείας εφαρμόζει μάλιστα στην διοίκηση την λεγόμενη αρχή του estoppel (χωρίς βέβαια να την αναφέρει ρητώς), όταν δέχεται ότι η διοίκηση δεν δικαιούται., επικαλούμενη τις ίδιες της παραλείψεις, για τις οποίες δεν είναι υπαίτιος ο ιδιώτης, να αγνοεί μια ευνοϊκή γι' αυτόν πραγματική κατάσταση, δημιουργημένη από πολύ χρόνο, και να αρνείται την υπέρ του ιδιώτη συναγωγή των ωφελημάτων και των νόμιμων συνεπειών που προκύπτουν από την κατάσταση αυτή.' Συγγενής είναι η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη. Η διοίκηση παραβαίνει την αρχή της καλής πίστεως προπάντων όταν ενεργεί κατά τρόπο αντίθετο προς την

δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη. Η εμπιστοσύνη του ιδιώτη στην καλή πίστη, ειλικρίνεια και συνέπεια της διοικήσεως είναι αναγκαία για την λειτουργία κάθε δημοκρατικής πολιτείας. Σε ένα κοινωνικό κράτος, όπου το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής και σημαντικό ποσοστό της κοινωνικής ζωής ρυθμίζεται, εξαρτάται ή, εν πάση περιπτώσει, θίγεται από την παροχική και ρυθμιστική κυρίως, διοίκηση, ένα *minimum* εμπιστοσύνης του ιδιώτη είναι *sine qua non*. Η επιδίωξη του δημόσιου συμφέροντος δεν επιδέχεται βέβαια ως κανόνα συμβατικές ή ημι-συμβατικές δεσμεύσεις της διοικήσεως, όπως εκείνες στις οποίες αρχικώς αναφερόταν η αρχή της «καλής πίστεως ο βασικός τρόπος ενέργειας της διοικήσεως παραμένει λοιπόν κατ' ανάγκη μονομερής. Η επιδίωξη του δημόσιου συμφέροντος στους διαρκώς μεταβαλλόμενους και διεθνώς επηρεαζόμενους όρους της οικονομικής κυρίως ζωής επιβάλλει την ευελιξία, προσαρμοστικότητα και δυνατότητα της διοικήσεως να μεταβάλει πορεία, όπου το κρίνει αναγκαίο.

Αλλά και οι αλλαγές αυτές δεν πρέπει να αποτελούν εκδήλωση ασυνέπειας ή αυθαιρεσίας. Η διοίκηση διέπεται βασικά από την αρχή της συνεπούς συμπεριφοράς. Η ασυνεπής, αντιφατική συμπεριφορά της διοικήσεως (*venire contra factum proprium*) προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη απέναντί της και μπορεί να συνεπάγεται την παρανομία της διοικητικής πράξεως.....». Οι αρχές αυτές, καλά εδραιωμένες στη νομολογία, έχουν ενσωματωθεί και κωδικοποιηθεί στο Άρθρο 51 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου (Ν 158(Ι)/1999), όπου ρητά προνοείται ότι η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό και κακόπιστο, ώστε να εξαπατά ή να ταλαιπωρεί χωρίς λόγο τον διοικούμενο (ΘΟΚ ν. Ηλέκτρας Φωτιάδου, ΕΔΔ Αρ. 56/16, ημερ. 4.9.2023). »

Πέμπτος Λόγος Προσφυγής

Η εκκαλούμενη απόφαση παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης η οποία διασφαλίζεται από το αρ. 28 του Συντάγματος. Σε πρόσφατη συνεδρία Κοινοβουλευτικής Επιτροπής λέχθηκε ότι η αρμόδια αρχή διαπίστωσε εκτεταμένη παραβίαση των τυροκόμων σε σχέση με τις ποσοστώσεις αιγοπρόβειου και αγελαδινού γάλακτος στο Χαλούμι Π.Ο.Π.

Η παράβαση σχετιζόταν με ένα προϊόν ευρείας κατανάλωσης και είχε και επιπτώσεις σε σχέση με τη φήμη του χαλουμιού. Πάρα ταύτα η Αρμόδια Αρχή δεν επέβαλε πρόστιμο. Αρκέστηκε σε μια παρατήρηση. Η αρχή της ισότητας ισχύει στους υπό τας αυτάς συνθηκούς τελούντες. Βλ. **Arakian v Republic** (1972) 3 C.L.R. 294. Πρόσθετα η Νομολογία έχει καθιερώσει την αρχή της ίσης μεταχείρισης των παραβατών. Βλ. **Γενικός Εισαγγελέας v Ευρυπίδου**, Ποινική Έφεση 7236/4.6.2022. Οι τυροκόμοι και η Προσφεύγουσα τελούν υπό τας αυτάς συνθήκες, γιατί είναι και οι δύο εμπορευόμενοι. Παρά ταύτα οι τυροκόμοι δεν τιμωρήθηκαν. Ως εκ τούτου, έχει παραβιασθεί το αρ. 28 του Συντάγματος. Δεν έχει σημασία το ποια ήταν η Κυβερνητική Αρχή στην περίπτωση των τυροκόμων. Αυτό γιατί για τον πολίτη όλες οι Κυβερνητικές Αρχές αποτελούν μέρος της Διοίκησης.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΘ' ΗΣ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ

Αναφορικά με τους υποβληθέντες λόγους ένστασης εκ μέρους της Προσφεύγουσας, η Καθ' ης η Προσφυγή υποβάλλει τα ακόλουθα:

Πρώτος Λόγος Προσφυγής

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, στην επίδικη απόφαση της παραθέτει πλήρως τεκμηριωμένη αιτιολογία ως προς τη διαπίστωση παράβασης, αξιολογώντας το ενώπιον της υλικό και το σύνολο των στοιχείων και τεκμηρίων τα οποία περιέχονται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης. Συγκεκριμένα, το άρθρο 57(3) προβλέπει ότι κατά την επιβολή κυρώσεων, λαμβάνονται υπόψη τα μη εξαντλητικά και ενδεικτικά κριτήρια, κατά περίπτωση, ως παρατίθεται στις παραγράφους (α) έως (στ), μεταξύ των οποίων η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης.

Κατά την επιβολή του διοικητικού προστίμου, στην παρούσα υπόθεση, προσμέτρησαν η φύση της παράβασης, η οποία αφορούσε ανακοίνωση για μείωση τιμής, κάτι που γενικά, ως πρακτική, έχει απήχηση στο ευρύ καταναλωτικό κοινό, καθώς και η βαρύτητα της παράβασης, η οποία αφορούσε προϊόντα τα οποία διαφημιζόνταν στο μηνιαίο φυλλάδιο προσφορών του εμπορευόμενου και ήταν εκτεθειμένα στα ράφια του υποστατικού και ως εκ τούτου μεγάλος αριθμός καταναλωτών επηρεάστηκε ή υπήρχε ενδεχόμενο να επηρεαστεί από την παράβαση. Η διάρκεια της παράβασης, η οποία έστω και αν ήταν ολιγόωρη, λήφθηκε υπόψη από

το διευθυντή στον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου. Να σημειωθεί επίσης, ότι σε περίπτωση κατά την οποία δεν πραγματοποιείτο έλεγχος από επιθεωρητή της Εντεταλμένης Υπηρεσίας κατά την συγκεκριμένη μέρα και ώρα, η παράβαση ενδεχομένως να είχε σαφώς μεγαλύτερη διάρκεια.

Επαναλαμβάνεται ότι τα κριτήρια τα οποία προβλέπονται στο εδάφιο (3) του άρθρου 57 είναι μη εξαντλητικά, ενδεικτικά και μη σωρευτικά, επομένως η αναζήτηση των οικονομικών οφελών που αποκόμισε η Προσφεύγουσα λόγω της παράβασης, δεν αποτελεί προϋπόθεση, αλλά επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του Διευθυντή να καθορίσει τα κριτήρια εκείνα τα οποία θα ληφθούν υπόψη κατά την επιβολή οποιασδήποτε κύρωσης.

Δεύτερος Λόγος Προσφυγής

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου, λαμβάνεται υπόψη όχι μόνο ο πραγματικός αριθμός των καταναλωτών που επηρεάστηκε, αλλά και το ενδεχόμενο να επηρεαστεί μεγάλος αριθμός καταναλωτών. Στη σελίδα 3 της επίδικης Απόφασης, αναφέρεται ότι η Εντεταλμένη Υπηρεσία εντόπισε τις αποκλίσεις τιμών σε προϊόντα, τα οποία ήταν εκτεθειμένα στα ράφια του υποστατικού και ως εκ τούτου υπήρχε ενδεχόμενο να επηρεαστεί μεγάλος αριθμός καταναλωτών.

Η οδηγία 2005/29, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά, έχει την έννοια ότι η παροχή, από εμπορευόμενο σε καταναλωτή, εσφαλμένων πληροφοριών πρέπει να χαρακτηριστεί ως «παραπλανητική εμπορική πρακτική», υπό την έννοια της οδηγίας αυτής, ακόμη και αν η παροχή αυτή εκδηλώθηκε μόνον μία φορά και αφορά ένα μόνον καταναλωτή. Συγκεκριμένα, ούτε από τους περιεχόμενους στα άρθρα 2, στοιχεία γ' και δ', 3, παράγραφος 1, καθώς και 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29 ορισμούς, ούτε από την οδηγία αυτή νοούμενη στο σύνολό της, προκύπτουν ενδείξεις ότι η προερχόμενη από τον εμπορευόμενο πράξη ή παράλειψη πρέπει να έχει επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα ή να αφορά πλείονες τους ενός καταναλωτές. Δεδομένου ότι βάση της εν λόγω οδηγίας είναι η προστασία του καταναλωτή, οι διατάξεις αυτές δεν είναι δυνατό να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι τάσσουν τέτοιου είδους προϋποθέσεις, παρά το ότι δεν τις θέτουν ρητώς (βλ. Υπόθεση C-388/13 Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósá).

Τρίτος, Τέταρτος και Πέμπτος Λόγος Προσφυγής

Ως αναφέρεται και στην επίδικη Απόφαση, στον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, λαμβάνεται υπόψη, ότι το ύψος αυτού πρέπει να είναι αποτελεσματικό, να έχει επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα και να συνάδει με την κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας. Είναι η θέση της Καθ' ης η Προσφυγή ότι το ύψος του διοικητικού προστίμου δεν πρέπει να καθορίζεται μόνο με βάση το οικονομικό όφελος, το οποίο αποκόμισε ο εμπορευόμενος από την άσκηση της αθέμιτης εμπορικής πρακτικής, ενώ προσμετράται, όπως και στην επίδικη απόφαση, ως ελαφρυντικός παράγοντας το γεγονός ότι δεν επιβλήθηκε στην Προσφεύγουσα προηγουμένως οποιαδήποτε άλλη κύρωση για παράβαση του Νόμου, καθώς επίσης και η συνεργασία που υπέδειξε και η πλήρης συμμόρφωση της με τις υποδείξεις της Εντεταλμένης Υπηρεσίας.

Περαιτέρω, η Καθ' ης η Προσφυγή ενήργησε καλόπιστα και με συνέπεια, τηρώντας πλήρως τις αρχές της καλής πίστης και της ίσης μεταχείρισης, σύμφωνα με τις κατοχυρωμένες αρχές του διοικητικού δικαίου. Ο ισχυρισμός της Προσφεύγουσας για παραβίαση του άρθρου 28 του Συντάγματος δεν ευσταθεί. Η διαπίστωση παράβασης των τυροκόμων σε σχέση με τις ποσοστώσεις αιγοπρόβειου και αγελαδινού γάλακτος στο χαλούμι Π.Ο.Π και η οποιαδήποτε επιβολή κύρωσης από την αρμόδια Τριμελή Επιτροπή, την οποία και η Προσφεύγουσα επικαλείται για να καταδείξει μη συμμόρφωση της Καθ' ης η Προσφυγή με την αρχή της ισότητας, βασίζεται σε εντελώς διαφορετική νομοθεσία, ήτοι τον περί Τυποποίησης, Διαπίστευσης και Τεχνικής Πληροφόρησης Νόμο του 2002 (Ν.156(Ι)/2002) ως τροποποιήθηκε. Περαιτέρω, αρμόδια αρχή, στον υπό αναφορά νόμο, για την επιβολή διοικητικού προστίμου σε περίπτωση παράβασης, είναι η Τριμελής Επιτροπή, η οποία αποτελείται από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, το Διευθυντή της Βιομηχανικής Ανάπτυξης και το Διευθυντή της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή.

Ε. ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Έχω μελετήσει διεξοδικά τις σχετικές πρόνοιες του Νόμου, το περιεχόμενο της προσβληθείσας Απόφασης, καθώς και όλα τα σχετικά έγγραφα και καλούμαι με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 59 (4) του Νόμου όπως:

(α) επικυρώσω την προσβαλλόμενη απόφαση· ή

- (β) ακυρώσω την προσβαλλόμενη απόφαση· ή
- (γ) τροποποιήσω την προσβαλλόμενη απόφαση· ή
- (δ) ακυρώσω την προσβαλλόμενη απόφαση και προβώ σε έκδοση νέας απόφασης σε αντικατάσταση της προσβαλλόμενης.

Περαιτέρω, έχω μελετήσει τις θέσεις της Καθ' ης η Προσφυγή και τις θέσεις της Προσφεύγουσας, όπως αυτές αναπτύχθηκαν στην επιστολή της με ημερομηνία 19 Οκτωβρίου 2023, με την οποία υποβάλλεται η παρούσα ιεραρχική προσφυγή. Βάσει όλων πιο πάνω, κρίνω ότι δεν έχουν υποβληθεί οποιοδήποτε βάσιμοι λόγοι, οι οποίοι να συνηγορούν υπέρ της ακύρωσης της προσβληθείσας Απόφασης. Λαμβάνοντας όμως υπόψη την άμεση παραδοχή της Προσφεύγουσας, τη συνεργασία που υπέδειξε, τη πλήρη συμμόρφωση της με τις υποδείξεις της Εντεταλμένης Υπηρεσίας καθώς επίσης και ότι δεν επιβλήθηκε στην Προσφεύγουσα προηγουμένως οποιαδήποτε άλλη κύρωση για παράβαση του Νόμου, και επισημαίνοντας το γεγονός ότι, η μείωση του διοικητικού προστίμου δε θα αποδυναμώσει το επιδιωκόμενο επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα, αποφασίζω όπως, δυνάμει του άρθρου 59(4) του Νόμου, τροποποιήσω την προσβαλλόμενη Απόφαση με τη μείωση του επιβληθέντος διοικητικού προστίμου από πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) σε δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ (€2.500).

Γιώργος Παπαναστασίου
Υπουργός